

COVID-19

ԿՈՐՈՆԱՎԻՐՈՒՄ. «ԻՍՊԱՆԿԱՅԻ» ԴԱՍԵՐԸ ՆՐԱՆՅ՝ ՀԱՄԱՐ, ՈՎՔԵՐ ԱՅՍՕՐ ԴԱՅՔԱՐՈՒՄ ԵՆ COVID-19 ՏԱՐԱԾՄԱՆ ԴԵՄ

Գտնվելով ինքնամեկուսացման պայմաններում, բնականարար, առանձնակի ուշադրությամբ եմ հետևում հեռուստա և ռադիոհաղորդումներին, փորձում ընկալել այն, թե ի՞նչ է կատարվում երկրում: Մի շարք առաջ, երեսնի Դանրային ռադիոյով լսեցի երեսն-Թբիլիսի-Թեհրան-Ստամբուլ հեռուստա-ռադիո կամուրջը: Շատ հետաքրքիր էր Վան Բայբուրթյանի ելույթը, որտեղ նա խոսեց 1918 և 1936 թվականներին աշխարհին պատուհասած «խաչակալ» կոչվող գրիպի համաճարակի մասին: Լսելը, ինչ խոսք, լավ է, և սակայն ցանկալի կլիներ, եթե «Վրաստանում» մանրամասն պատմեիք «խաչակալայի»՝ զուգահեռելով այն այսօրվա Covid-19-ի հետ:

Հարգանքներով՝ Մ.Սարգսյան

Ծալկա
Ընդառաջելով ընթերցողների ցանկությանը՝ ձեր ուշադրությանն ենք ներկայացնում BBC կողմից պատրաստված նյութը «խաչակալայի» վերաբերյալ:

100-ից մի փոքր ավելի տարիներ առաջ, Առաջին աշխարհամարտի ավարտից հետո, ողջ աշխարհի մասշտաբով այսպես կոչված իսպանական գրիպի զոհ դարձավ առնվազն 70-100 միլիոն մարդ: Ի՞նչ դասեր կարող ենք քաղել այդ ահավոր պատմությունից, այն կօգնի՞ արդյոք հաղթահարել Covid-19-ը:

...Աշխարհը նոր-նոր էր խելքի գալիս ավելի քան 20 միլիոն մարդու կյանք արժեքած ահավոր պատերազմից, երբ հանկարծ հայտնվեց է՛լ ավելի մահացու վտանգի առջև՝ սկսվեց «խաչակալայի» կոչվող գրիպի համավարակը:

«Իսպանական», ինչպես հիմա պնդում են, ծագեց Արևմտյան ռազմաճակատի հակասանիտարական պայմանների (առանձնապես խրամատներում և հաղորդակցման ուղիներում՝ ֆրանսիական սահմանի երկայնքով), վատ սնման, ռազմական ճամբարներին և փախստականների ճամբարների կուտակման արդյունքում: Պատերազմն ավարտվեց 1918 թվականի նոյեմբերին, զինվորները սկսեցին վերադառնալ տները, իրենց հետ բերելով նաև մահաբեր վարակը (Իսպանական գրիպի զոհ դարձավ, տարբեր գնահատումներով 70-ից մինչև 100 միլիոն մարդ: Իսպանիան, թեպետ առաջինն ապրեց հիվանդության առաջին հզոր բռնկումը, սակայն, ինքը չէ, որ համաճարակային մասնական օջախ հանդիսացավ):

Դրանից հետո, աշխարհը շատ համավարակներ է տեսել, որոնց թվում էին գրիպի երեք լուրջ համավարակները, սակայն դրանցից եւ ոչ մեկը իսպանկայի ծավալը չունեցան (մահացել էր երկրի բնակչության 2,7-5,3 տոկոսը): Եվ թեև կորոնավիրուսի ներկայիս բռնկումը եւ դրանից ծագող Covid-19 հիվանդությունը «խաչակալայի» հետ համեմատելի չէ, այն գտնվում է ՋԼՄ-ների կիզակետում: Ժամանակն է, տեսնել, թե մարդկությունը ի՞նչ յուրացրեց հաղթահարելով իսպանական գրիպը, և որքանով կօգնեն այդ դասերը մեզ այսօր:

ՍԱՐԴԻՎ ՀԱՃԱՆ ՍԱՅԱՆՈՒՄ ԵՆ ԹՈՔԱԲՈՐԲԻՑ
Բոլոր նրանց մոտ, ովքեր մահացել են Covid-19-ից, այս կամ այն ձևով զարգանում էր թոքաբորբը, որի պատճառով վիրուսի դեմ պայքարում մարդու օրգանիզմի իմունառաջին համակարգն արդեն թուլացած է:

Դա նույնն է, ինչ տեղի էր ունենում «խաչակալայի» համաճարակի ժամանակ, թեպետ պետք է ընդգծել, որ Covid-19-ի մահացությունը զգալի զիջում է իսպանական գրիպին: Թոքերի բորբոքմանը հանգեցնող վարակմանը առավել ենթակա են տարեցները եւ նրանք, ում իմունային համակարգը թուլացած է: Հենց նրանք են ներկա դրությամբ կազմում այն մեծամասնությունը, ովքեր մահացել են կորոնավիրուսից:

ԱՇԽԱՐԻ ԱՌԱՆՉԻՆ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐ ՀԻՎԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԶԻ ՀԱՍԵԼ ԻՆՉՈՒՄ

Այն ժամանակ, երբ ծավալվում էր «խաչակալայի» համաճարակը, միջազգային ուղեւորական ավիափոխադրումները գոյություն չունեին: Չնայած, աշխարհի շատ քիչ տարածքներ կարողացան խուսափել վարակվելուց:

Այո, երկրով մեկ վարակի տեղաշարժն ընթանում էր շատ ավելի դանդաղ, քան այն կարող էլ լինել այսօր, քանի որ վարակը տեղափոխում էին զնացքների եւ ջերմանավերի եւ ոչ թե ավիանավերի ուղեւորները: Շատ երկրամասեր դիմացան բավական երկար՝ ամիսներ, անգամ տարիներ, թեպետ «խաչակալայի» ի վերջո հասավ նաեւ նմաններին:

Այդուհանդերձ, առանձին վայրերում մարդիկ կարողացան լրիվությամբ մեկուսացվել մահացու վիրուսից, ընդ որում՝ դրա համար օգտագործելով բավական պարզ միջոցներ, որոնք հրատապ են նաեւ այսօր, 100 տարի անց:

Օրինակ, Ալյասկայում, Բիրտոլ-Բեյ մահանգի համայնքներից մեկը փակեց դպրոցները, արգելեց զանգվածային հասարակական միջոցառումները եւ դադարեցրեց մահանգի գլխավոր մայրուղուց գյուղ տանող ճանապարհը, այսպես առած հակակորոնավիրուսային միջոցառումների ամենացածր տեխնոլոգիական մակարդակը, որը ներկայումս կիրարկում են առանձին երկրներ, այդ թվում՝ չինական Յուբեի մահանգի, երկրի հյուսիսային մարզերի իտալական իշխանությունները եւ արդեն մյուս երկրները:

ՏԱՐԲԵՐ ՎԻՐՈՒՄՆԵՐ ԿՈՂՄՈՐՈՇՎԱԾ ԵՆ ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ՏԱՐԲԵՐ ԽԱՎԵՐԻՆ

Բժիշկները «խաչակալայի» համավարակը անվանում են մարդկության պատմության մեջ բժշկական մեծագույն աղետ: Եվ բանը միայն այն չէ, որ դրանից շատերը մահացան, այլև նրանում, որ վիրուսի զոհերի թվում շատ էին երիտասարդ ու առողջ մարդիկ:

Սովորական պայմաններում իմունային առողջ համակարգը բավական հաջողությամբ հաղթահարում է գրիպը: Սակայն դրա այն տարատեսակը, որը մահաբեր գերանդիկն էր անցավ մեր մոլորակով 100 տարի առաջ, ծավալվեց այնքան արագ, որ առաջացրեց այսպես կոչված ցիտոկինի փոթորիկ, գերցիտոկինիում, հզոր եւ իմունային համակարգի համար հավանական մահացու ռեակցիայով:

(Իմունային բջիջները առանձնացնում են ցիտոկիններ, որոնք ակտիվացնում են իմունային նման բջիջները եւ խրախուսում նրանց ցիտոկինների նոր բաժինների առանձնացումը: Բորբոքման օջախի հյուսվածքները քայքայվում են, միաժամանակ բոր-

բքումը տարածվում է հարեւան հյուսվածքների վրա: Ժամանակի ընթացքում ցիտոկինային փոթորիկը ներառում է ողջ օրգանիզմը եւ դա ավարտվում է հիվանդի մահվամբ):

Իմունային համակարգի նման ռեակցիան ճակատագրական դարձավ միլիոնավոր երիտասարդների համար՝ նրանց առողջ օրգանիզմն ընթուստանում էր վիրուսի դեմ, եւ իմունային համակարգն ինքն իրեն սպանում էր: Հասկանալի է, որ տարեցները դրան այնքան էլ ենթակա չէին, հնարավոր է այն պատճառով, որ ժամանակին անցել են գրիպի նման փոթորիկները, որոնք մոլորակի վրա տարածվում էին սկսած 1830-ական թվականներից:

Իսկ ինչ վերաբերում է ներկայիս կորոնավիրուսին, ապա, տվյալ պարագայում ամենամեծ ռիսկին ենթակա են հենց տարեցները ու քրոնիկական հիվանդություններ ունեցող կամ վերջերս ինչ-ինչ հիվանդությունը հաղթահարած մարդիկ: Ամենաբարձր մահացությունը 80-ն անց տարեցների թվում է:

ԱՄԵՆԱԿ ԴԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԱՌՈՂՋԱՊԱՅՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆԱԿԵՏ ՀԱՍՎԱՐԳՆ Է

Իսպանական գրիպի համաճարակը տարածվում էր աշխարհում, որը նոր էր դուրս եկել համաշխարհային պատերազմից, երբ պետական կարեւորագույն ռեսուրսներն ուղղված էին ռազմական կարիքներին:

Հասարակական առողջապահության համադրույթը գտնվում էր սաղմնային վիճակում, եւ շատ երկրներում բժիշկներին այցելել իրենց կարող էին թույլ տալ միայն միջին դասի ներկայացուցիչներն ու հարուստները:

Այն գրիպը շատերին սպանեց նրանցից, ովքեր ապրում էին խղճուկ հյուղակներում եւ ուղղակի առքառ շրջաններում, նրանց, ովքեր վատ էին սնվում, եւ ովքեր ապրում էին առանց սանիտարական սպասարկումների պայմաններում: Այդ մարդիկ, շատ հաճախ այս կամ այլ հիվանդությամբ հիվանդանում էին:

«Իսպանական» աշխարհի զարգացած երկրներում ազդակ հաղորդեց առողջապահության համակարգի ստեղծմանը, քանի որ գիտնականներն ու կառավարությունը գիտակցեցին, որ նման համավարակները կտարածվեն շատ ավելի արագ, քան նախկինում էր:

Եվ արդեն առանձին կոկրետ դեպքում մարդուն բուժելը բավարար չէր, քաղաքային պայմաններում համավարակի հաղթահարման համար իշխանություններին հարկ է մոբիլիզացնել բոլոր ռեսուրսներն այնպես, ինչպես դա անում էին պատերազմի ժամանակ. կարանտինում տեղավորել նրանց, ում մոտ հայտնաբերվել են հիվանդության ախտահիշները, առանձնացնել նրանց, ովքեր թեթևությամբ են տանում հիվանդությունը՝ նրանցից, ում մոտ բարդություններ են առաջացել, սահմանափակել մարդկանց տեղաշարժերը, որպեսզի համաճարակը չտարածվի:

Այն միջոցները, որոնց աշխարհի տարբեր երկրների առողջապահության համակարգերը կիրարկում են՝ փորձելով կանգնեցնել Covid-19-ի տարածումը, հենց այն է, ինչը, թեկուզեւ շատ թանկ գնով, քաղեցին իսպանական գրիպի դասերից:

«ԻՍՊԱՆԿԱՅԻ» ՎՐԱՍՏԱՆՈՒՄ 1918-1920 ԹԹ.

ԱՐԱՄՅԱՆՅԻ ՀԻՎԱՆՊԱՆՈՅԸ՝ «ԻՍՊԱՆԿԱՅԻ ԳՐԻՊԻ» ԲՈՒԺՄԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

1918 թվականի «խաչակալայի» համավարակի ժամանակ, Վրաստանը բավական սերտ հարաբերություններ ուներ Գերմանիայի հետ՝ կայգերական զորքերի զորամիավորումները տեղակայված էին Թբիլիսիում և երկրի այլ վայրերում, իսկ 1918 թվականի դեկտեմբերից, երբ պարտություն կրած Գերմանիայի զորքերը դուրս բերվեցին Վրաստանից, նրանց տեղը զբաղեցրին Անտանտայի անդամ երկրների, մասնավորապես՝ Մեծ Բրիտանիայի զորամիավորումները: Բրիտանացիները հիմնականում բռնազավթեցին Աջարիան (Բաթումիի մարզը), որտեղ գտնվում էին Անգլիայի էքսպեդիցիոն կորպուսի հրամանատարությունն ու շտաբները, իսկ Թբիլիսիում՝ Անգլիայի դիվանագիտական առաքելությունը: Բացի դրանից, բրիտանական նավերն ու զինծառայողները հաճախ էին մուտք գործում Փոթի...

Հետեւաբար, Վրաստանում «խաչակալայի» օջախները 1918-1919 թվականներին հիմնականում վավերացվեցին Արևմտյան Վրաստանում, թեպետ այն վավերացվեց նաեւ Արեւելյան Վրաստանի առանձին տարածքներում: Միաժամանակ նշենք, որ Վրաստանում «խաչակալայի» աղետալի տարածումն տեղի չի ունեցել:

Ի՞նչը պայմանավորեց Վրաստանում «խաչակալայի» համաշխարհային համավարակի սահմանափակումը: Առաջին հերթին այն, որ Վրաստանում բավական լավ էր կազմակերպված տեղական ինքնակառավարման մարմինների աշխատանքը, որոնց կարեւորագույն գործառնությունը մեկը բնակչության առողջապահության նկատմամբ հոգատարությունն էր:

ՍԱՆԻՏԱՐԱ-ՀԱՍՆԱԲԱՐԱՎԱՅԻՆ ՎԻՃԱԿԸ ԹԲԻԼԻՍԻՈՒՄ

«Իսպանական գրիպը» միակ վարակը չէր, որ սպառնալիք էր ստեղծում Վրաստանի ժողովրդավարական Հանրապետության

րի եւ հասարակական վկացատների նկատմամբ, հետեւում էր բնակչության կուտակման վայրերին (շուկաներին):

Քաղաքի փողոցներում փակցվեցին չորս լեզուներով վրացերեն, հայերեն, արաբերեն եւ ռուսերեն, վարակի տարածումը կանխելու հանձնարարականները, ուժեղացվեց քաղաքի ախտահանման աշխատանքը, ընդլայնվեցին քաղաքի կլիմիկաներում, առաջին հերթին՝ Արամյանցի հիվանդանոցում, ինչֆեկցիոն բաժինները, հնարավորության սահմաններում հագեցնում էին դեղորայքով եւ ախտահանման միջոցներով, հիվանդանոցի բուժանձնակազմը ստացան համապատասխան արտահագուստ եւ հանդերձանք: Հիվանդանոցներին փոխանցվեց հատուկ հրահանգ՝ վարակի ժամանակ գործողությունների մասին եւ այլն:

1919 թվականի սկզբին «խաչակալայի» տարածումը կանխելու նպատակով որոշվեց քաղաքում բացել անվճար բաղնիք: Նաեւ որոշվեց Արամյանցի հիվանդանոցում տեղավորել լրացուցիչ 120 մահճակալ՝ գրիպով հիվանդների համար:

Այդ ժամանակ Թբիլիսիում ուներ բարձրագույն կրթություն ունեցող վեց «սանիտար-բժիշկ» եւ նրանցից յուրաքանչյուրին ենթակցեց բժշկական երկուական թաղամաս, իսկ բժշկա-սանիտարական բաժինները, հիվանդների տեղափոխելու համար, հագեցվեցին սանիտարական ավտոմեքենայով եւ երկու կառքերով եւ, համեմատաբար, հագեցվել էին հակավարակային դեղորայքով:

Բժշկական հաստատությունների գլխա-

վոր հոգան էր՝ հնարավորինս արագ հայտնաբերել փոխանցվող վարակով հիվանդության դեպքերը, ինչն էլ իրականացնում էին թաղամասային բժիշկներն ու ամբուլատորիաները: Հայտնաբերումից անմիջապես հետո՝ իրականացվում էր հիվանդի մեկուսացումն ու տեղեկատվության փոխանցումը ախտահանման ծառայությանը եւ սանիտարական համապատասխան բժշկին:

Հանրագումարելով ասածը, կարելի է նշել, որ 1918-1920 թվականներին Վրաստանի իշխանությունը, չնայած այն ժամանակվա տնտեսական ճգնաժամի, նշանակալի ուշադրություն էր հատկացնում բնակչության առողջապահությանը եւ հոգում իր քաղաքացիների մասին: Ճիշտ է, բյուջետային գումարները բավարար չէին, սակայն բժիշկներին բարձր որակավորումը, արհեստավար-ությունն ու գործի նկատմամբ անձնվեր վերաբերմունքը շատ հիմնախնդիրների կարգավորման հնարավորությունը ընձեռեց:

ՄԻՄՆ ԿԻԼԱՉԵ

ԱՊՐԻԼԻ 14-Ը ՎՐԱՅ ԼԵԶՎԻ ՕՐ

ՊԵՏԱԿԱՆ ԼԵԶՈՒՆ ԳԻՏԵՆԱԼԸ ԱՆՅՐԱԺԵՇՏ Է

Դա տեղի ունեցավ 1978 թվականի ապրիլի 14-ին:
Վրաստանի բնակչությունը, վրաց մտավորականության առաջնորդությամբ, այդ օրը բողոքի մասսայական ցույց կազմակերպեց՝ վրացերենը Վրաստանում որպես պետական լեզու վերացնելու մասին, Սովետական Միության ընդունած որոշման դեմ: Ավելի քան 15 հազար մարդ, Թբիլիսիի պետական համալսարանից, շարժվեց դեպի Ռուսթավելու պողոտա: Մտավորականությանը եւ ուսանողներին միացավ նաեւ քաղաքի բնակչությունը: Շուրջ 100 հազար մարդ միասնականորեն «ոչ» ասաց՝ ազգային ինքնությունը ոտնահարող սովետական իշխանությունների պահանջին, եւ տեղի ունեցավ Սովետական Միության պատմության մեջ նախադեպը չունեցող փաստ՝ կոմունիստական ռեժիմը նահանջեց: Ապրիլի 14-ը հռչակվեց Մայրենի լեզվի օր: Վրաստանի պետական լեզուն այսօր վրացերենն է: Այդ օրվա կապակցությամբ՝ ձեր ուշադրությանն ենք ներկայացնում թերթի մի քանի ընթերցողների կարծիքը՝ նվիրված վրաց լեզվին, նրա նշանակությանն ու կարելիությանը:

Գոհար Մազմանյան. - Վիրահայոց թեմի «Չովհաննես Թումանյանի տուն» գիտամշակութային կենտրոնի էքսկուրսավար

- Եթե ծնվել ես Թբիլիսիում, չես կարող բազմազգ ընկերներ չունենալ: Այդ իսկ օրինաչափությամբ, Սաբուրթալոյի թաղամասում մեծանալով, ես էլ մանկուց ունեցա հայ, վրացի, ադրբեջանցի, ռուս ընկերներ: Մեր մտերմության շնորհիվ՝ մենք երկուստեք սովորեցինք միմյանց մայրենի լեզուները՝ ես՝ վրացերեն, ռուսերեն, նրանք՝ հայերեն... Դեռ, արդեն դպրոցում վրացերենի մեջ խորանալու համար, պարտական եմ ուսուցչուհուս: Այդ ազնվագույն կինը մեզ սիրել տվեց վրաց գրականությունը: Դեպի վրացական արվեստը, վրացական ֆիլմերն ու համույթներն իմ մեջ հետագայում աճող հետաքրքրությունը, իրականում, սկսվել էր դպրոցի ուսուցչուհուս դասերից: Հիշում եմ՝ բաց չէի թողնում ոչ մի ֆիլմ: Այդ շրջանում մեջս համեմատական զուգահեռներ էին ծնվում հայ ու վրաց բանաստեղծների, հայկական ու վրացական կինոֆիլմերի, մեր ժողովուրդների պատմության դրվագների մասին, որոնք, երեւի, օգնում էին ինձ կյանքում լավը տեսնելուն... Դպրոցից հետո՝ անմիջապես ընդունվեցի Թբիլիսիի Ա.Պուշկինի անվան մանկավարժական ինստիտուտի այն օրերին նորաբաց (1974թ.) հայ-վրացական ֆակուլտետ...

Հիմա, ետադարձ հայացք գցելիս, հասկանում եմ, որ այս անձն իմ կյանքում չէր լինի՝ առանց վրացերենի իմացության: Ավելին, վրացերեն գիտենալն ինձ՝ հայիս, օգնեց 90-ականների աշխատազրկության տարիներին, աշխատանք գտնել վրացական ամենահայտնի մանկապարտեզներից մեկում: Դեռ, արդեն՝ Վրաստանի պետական հեռուստատեսության «Վրաստանի ռադիոյի հայկական հաղորդումների խմբագրությունում», ապա՝ Վրաստանի հեռուստատեսության Ազգային փոքրամասնությունների համար հեռարձակվող հաղորդումների հայկական բաժնում՝ որպես լրագրող-թարգմանիչ-խմբագիր: Այդ բազմապլան աշխատանքը նորից ուղեկցվում էր տարբեր ոլորտների՝ թե՛ հայ, թե՛ վրացի ներկայացուցիչների հետ հանդիպումներով եւ՝ պահանջում համապատասխան լեզուների տիրապետում: Ի դեպ, վրացերենի իմացությունը պարտադիր է նաեւ այսօր՝ Վիրահայոց թեմի «Չովհաննես Թումանյանի տուն» գիտամշակութային կենտրոնի էքսկուրսավար աշխատելու համար, քանի որ թանգարանի վրացի այցելուներին, կենտրոնի միջոցառումներին իրավիրված վրաց հյուրերին, բնականաբար, պետք է տրվեն վրացերեն բացատրություններ:

Խոսքս ավարտեմ սեփական փորձից ծնված համոզմունքով՝ երկրի պետական լեզուն իմանալը անհրաժեշտություն է տվյալ երկրի ցանկացած քաղաքացու համար:

Մանանա Կարապետյան. - Թբիլիսիի վրացական թիվ 131 հանրային դպրոցի կերպարվեստի ավագ ուսուցչուհի
 - Մանկավարժությանը զուգահեռ ներկայումս զբաղվում եմ նաև վրացական լեզուի ուսուցմամբ:

վում եմ նաև թարգմանությամբ եւ հաճախ ինձ հարկ է լինում, իբրև թարգմանիչ, մասնակցել Վրաստանի տարբեր վայրերում տեղի ունեցող դատավարությունների ու՝ դառնալ այն տխուր իրավիճակների վկան, որում հայտնվում են վրացերենին չտիրապետող մեր երկրի քաղաքացիները: Նման պահերի մեջս միաժամանակ խոսում եմ ցավը, կարեկցանքն ու, անկեղծ սասծ, վրդովմունքը...

Կյանքը բազմիցս ցույց է տվել, որ պատմական ճակատագրով աշխարհով մեկ ցրված մեր ժողովուրդը կարողանում է հարմարվել ու ներդաշնակվել իր ապրած երկրի միատուրացիին:

Խոսքս համոզիչ դարձնելու համար՝ բերեմ իմ օրինակը: Չեզանց շատերի նման Թբիլիսիում ապրած իմ մի քանի սերնդի հետնորդն եմ, ունեմ հայկական կրթություն. ավարտել եմ քաղաքի թիվ 40 հայկական միջնակարգ դպրոցը, Սուլխան-Սաբա Օրբելիանու անվան պետական մանկավարժական ինստիտուտի վրացական բանասիրության հայոց լեզվի-գրականության, վրաց լեզվի-գրականության մասնագետներ պատրաստող բաժինը:

Քսանհինգ տարուց ավելի աշխատում եմ Թբիլիսիի «Աֆրիկա» կոչվող թաղամասում գտնվող թիվ 131 հայկական հանրային դպրոցում, որը, ցավոք, աշակերտների անբավարար թվաքանակի հետեանքով, հայկական բաժանմունքը փակվեց, իսկ ես մնացի այդ դպրոցում: Նախկին ուսուցիչներից դպրոցում մնացին միայն նրանք, ովքեր վրացերենին տիրապետում էին անհրաժեշտ մակարդակով: Ես հայտնվեցի այդ շարքում եւ, փառք Աստծո, ունեմ մասնագիտական աշխատանք, ասել է՝ կյանքում գտել եմ իմ տեղը:

...Արել Վրաստանում է չտիրապետել վրացերենին, մեղմ ասած, մեծ թերություն է բոլոր նրանց համար, ովքեր որոշել են իրենց կյանքը կապել այս երկրի հետ, լինել նրա լիիրավ ու լիարժեք քաղաքացին:

Էթեր Ավետիսյան. - Թբիլիսիի Իլիայի պետական համալսարանի գրո կուրսի ուսանող

- Ապրում եմ Վրաստանի Մառնուլիի մունիցիպալիտետի հայաբնակ Չանախչի գյուղում: Ավարտել եմ Չանախչիի 9-ամյա, ապա՝ Խոժոնիի միջնակարգ դպրոցը: Շրջապատս՝ տանեցիները, մանկավարժները, դասընկերները, սպասում էին, որ բարձրագույնը կշարունակեմ Զայաստանում, բայց ես ընդունվեցի Թբիլիսիի Իլիայի պետական համալսարանի՝ Վրաստանի ազգային փոքրամասնությունների համար նախատեսված «1+4» ծրագրի գրո կուրս, որպեսզի սովորեմ հենց վրացական համալսարանում: Այդ երազանքով ոգեւորված՝ արդեն դպրոցում առանձնակի ջանադրությամբ էի սովորում վրաց լեզուն: Զարմար առիթից օգտվելով՝ ուզում եմ շնորհակալություն հայտնել իմ վրացերենի ուսուց-

չուհուն՝ Շուրա Սանաձեին, քանի որ հենց նրա տված գիտելիքներով կարողացա հաղթահարել լեզվի յուրացման հետ ծագած խնդիրները ու հիմա համալսարանում էլ՝ ավելի կխորացնեմ իմացածս, քանի որ հիմքս ամուր է դրված: Ինձ թվում է՝ հարմար պահն է բացատրել՝ վրացական բուհ ընդունվելուս ներքին շարժառիթը:

Իհարկե, ես խոսում եմ մտածում եմ իմ մայրենի հայերենով, որն արյանս մեջ է, բայց ուզում եմ նույն մակարդակով գիտենալ վրացերենը, նույնչափ ազատ ու անկաշկանդ ինձ զգալ նաեւ վրացական շրջապատում, անթերի խոսել ու արտահայտվել նաեւ վրացի հասարակության առաջ:

Հիմա, երբ շփվում եմ վրացիների հետ, հասկանում եմ, որ ցանկացած լեզվի իմացությունը կարելու միջոց է աշխարհը նորովի հասկանալու համար: Եվ մի բան էլ՝ վրացերենը հաղթահարելը ինձ համարձակություն է ներշնչել՝ սովորելու նաեւ այլ լեզուներ: Ու դրա համար ընդամենը պետք է ունենալ կամքի ուժ:

Վարդան Մարաբյան. - Երեւան-Մարմալ, ներկայումս՝ գործարար Թբիլիսիում

- Սիրելի հայրենակիցներ, օգտվելով ինձ ընձեռված հնարավորությունից, ուզում եմ սիրով ողջունել ձեզ «Վրաստան» թերթի ընթերցողներին եւ շնորհավորել Վրաց լեզվի օրվա առթիվ:

Վրաստանում ապրող այլազգի քաղաքացու համար Վրաստանի պետական լեզուն իմանալու անհրաժեշտությանը՝ ես հանգեցի կյանքի սեփական փորձով:

Ավարտել եմ Երեւանի պետական տնտեսագիտական համալսարանի կառավարման ֆակուլտետը, այսօր աշխատում եմ Թբիլիսիում: Գործարար եմ: Ասեմ, որ, Թբիլիսիում գտնվելու ընթացքում, շատ կապվեցի թե՛ քաղաքին, թե՛ նրա ջերմ ժողովրդին: Ի դեպ, արդեն շուրջ տասը տարի է՝ այստեղ եմ:

Սկզբնական շրջանում, երբ նոր էի եկել, բնականաբար, ռուսերեն էի շփվում վրացի գործընկերների հետ: Կարծես դժվարություններ չկային, բայց տարիների հետ աշխատանքը բարդացավ, ընդլայնվեցին շփումները եւ պարզվեց, որ ռուսերենը միշտ չէ, որ արդարացնում է: Կյանքն ինձ հասկացրեց, որ, ցանկացած երկրում ապրելիս, պետք է խոսել ոչ թե իմացած երրորդ, այլ ա՛յդ երկրի լեզվով...

Սկսեցի վրացերեն սովորել: Գուցե չհավատաք, բայց, ինձ համար էլ անսպասելի, շատ կարճ ժամանակամիջոցում, համապատասխան դասընթացների ու ջանադիր աշխատանքի շնորհիվ՝ սովորեցի վրացերեն գրել-կարդալ, սկսեցի վրացական թերթեր ընթերցել: Մի խոսքով, կարողացա հավաքել այն անհրաժեշտ բառապաշարը, որը կիշտացներ գործընկերներիս, ինչպես եւ ծանոթ-անծանոթի հետ՝ տրանսպորտում, խանութում եւ առօրյա այլ հանգամանքներում, վրացերենով ազատ հաղորդակցվելը: Ինչ ասել կուզի, որ անմիջապես փոխվեց կյանքիս որակը. հեշտացավ աշխատանքն էլ, ապրելն էլ: Նոր ձեռք բերված ընկերներս, իմանալով, որ երեւանցի եմ եւ արդեն խոսում եմ վրացերեն, իմ հանդեպ էլ՝ ավելի ջերմացրին իրենց վերաբերմունքը...

Եթե Զայաստանում ծնված-մեծացածիս համար, ցանկության դեպքում, հաղթահարվեց վրաց լեզուն, ի՞նչն է խանգարում՝ Վրաստանում ծնված հային վրացերենը հաղթահարելը: Ընդամենը պետք են երկու բան՝ ցանկություն եւ աշխատասիրություն: Հիշե՛ք՝ «Քանի լեզու գիտես, այնքան մարդ ես»:

ՋՈՒԼԻԵՏԱ ԲԱՂԱՆԱՆ

Ի ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐԻ ԵՎ ԱՇԿԵՐՏՆԵՐԻ

ԱՊՐԻԼԻ 13-ԻՑ ՎՐԱՍՏԱՆԻ ՀԱՅՎԱԿԱՆ ԳՊՐՈՑՆԵՐԻ ԱՇԿԵՐՏՆԵՐԸ ՍՈՎՈՐՈՒՄ ԵՆ ՇԵՌՈՒՍԱԳՊՐՈՑՆԵՐԻ ՕԳՆՈՒԹՅԱՄ

Ապրիլի 13-ից Վրաստանի Առաջին Ալիքի եթերով հեռարձակվող Դեռուստադպրոցին այդ օրերին միացավ նաեւ երկրի հայկական եւ ադրբեջանական դպրոցների համար նախատեսված ծրագիրը:

Վրաստանի կրթության եւ գիտության նախարարության հետ համատեղ մշակված հեռուստանախագծում առայժմ ընդգրկված են Մաթեմատիկա, Բնություն, Կենսաբանություն, Գրականություն եւ հայոց լեզու, Վրաց լեզու առարկաները՝ 1-12-րդ դասարանների, ինչպես նաեւ Ընդհանուր ունակություններ՝ դիմորդների համար: Ըստ Առաջին Ալիքի գլխավոր տնօրեն Վասիլ Մաղլափերիձեի, կարճ ժամանակում վերոնշյալ առարկաներին միասնալու են մյուսները եւս: Տճուրները պարզաբանում է, որ Դեռուստադպրոցը միուցեց հեռու է լիարժեքությունից, բայց սա այն առավելագույնն է, ինչ հնարավոր էր իրականացնել շատ կարճ ժամանակամիջոցում՝ դպրոցականներին օգնելու ակադեմիական տարին հաջողությամբ փակելու համար:

Վրաստանի ուսումնական ծրագրին համապատասխան դասերը կազմում եւ վարում են հատուկ մրցույթով ընտրված մասնագետ-մանկավարժներ հետեւյալ կազմով՝ տարրական դասարան՝ Աբսամա Շարոյան, V- XII դասարանների Մաթեմատիկա եւ Ընդհանուր ունակություններ՝ Վիկտորյա Աբրամյան, Գրականություն՝ Գիսանե Հովսեփյան, Կենսաբանություն՝ Կարինե Եղոյան, Վրաց լե-

զու I -III մակարդակ՝ Շորենա Խուլխուա:
 Դեռուստադպրոցն ունի հստակ դասացուցակ՝ երկուշաբթիից-ուրբաթ: Իսկ շաբաթ եւ կիրակի օրերին անցկացվում են արտադասարանային ժամեր՝ ժողովրդական երգ ու պար, ուսուցողական ֆիլմեր: Ըստ հստակ դասացուցակի, Դեռուստադպրոցին հնարավոր է հետեւել Պիրվելի արխի-Գանաբլեբա (Առաջին ալիք-Կրթություն) հեռուստալիքով՝ www.1tv.ge/am եւ կամ այցելելով Առաջին Ալիքի ֆեյսբուքյան էջ՝ <https://m.facebook.com/108159770730784>:

Մեր դպրոցական ընթերցողի ուշադրությանն ենք ներկայացնում հայկական Դեռուստադպրոցի դասացուցակը:

- Դեռուստադպրոց**
 Դասացուցակ հայկական դպրոցների համար
- Երկուշաբթի**
 I-IV դասարան
 16:00 – 16:15 Մաթեմատիկա
 16:20 – 16:35 Բնություն
 16:40 – 16:55 Մայրենի
- Երեքշաբթի**
 V-VI դասարան

- 16:00 – 16:15 Մաթեմատիկա
 16:20 – 16:35 Բնություն
 16:40 – 16:55 Մայրենի
- Չորեքշաբթի**
 VII-X դասարան
 16:00 – 16:15 Մաթեմատիկա
 16:20 – 16:35 Գրականություն
 16:40 – 16:55 Կենսաբանություն
- Հինգշաբթի**
 XI-XII դասարան
 16:00 – 16:15 Մաթեմատիկա
 16:20 – 16:35 Գրականություն
 16:40 – 16:55 Կենսաբանություն
- Ուրբաթ**
 Վրաց լեզու հայալեզու դպրոցների համար
 15:00 – 15:15 Վրաց լեզու I մակարդակ
 15:20 – 15:35 Վրաց լեզու II մակարդակ
 15:40 – 15:55 Վրաց լեզու III մակարդակ
- Ընդհանուր ունակություններ հայալեզու դպրոցների համար
 16:30 - 17:00 Ընդհանուր ունակություններ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ - ԱՐՅԱԽ. Փաստեր, իրադարձություններ

«ՎՐԱՍՏԱՆԻ», ԱՐՄԵՆՊՐԵՍԻ, ՊԱՆԱՐՄԵՆԻԱՆԻ ԵՎ ԿԱՎԱԶՊՐԵՍԻ ՆՅՈՒԹԵՐՈՎ

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՕՐԱԿԱՐԳՈՒՄ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԵՎ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱԶԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՆՈՐ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ՀԱՐՑՆ ԵՐ

Ապրիլի 15-ին, Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինյանի գլխավորությամբ, կառավարությունում շարունակվեցին կորոնավիրուսի տնտեսական և սոցիալական հետևանքների մեղմման ուղղությամբ անելիքների քննարկումները:

Այդ օրը կայացած խորհրդակցության ժամանակ Նիկոլ Փաշինյանին զեկույց ներկայացվեց հաստատված 12 միջոցառումների ընթացիկ արդյունքների մասին: Նշվեց, որ բոլոր ծրագրերի մասով արձանագրվում է դրական դիտարկումներ, հայտերի հավաքագրման գործընթացը շարունակվում է, հաստատված դիմումների հիման վրա տրամադրվում է նախատեսված տնտեսական և

սոցիալական օժանդակությունը: Իրականացվում է նաև շահառուների տվյալների բազաների ավարտագրում: Վարչապետը հանձնարարել է պատասխանատուներին շարունակել ուշադրության կենտրոնում պահել միջոցառումների կատարումը՝ կառավարելով նաև ավարտագրման աշխատանքների պատշաճ իրականացումը, քանի որ ավարտագրվող կառավարության առաջնահերթություններից է:

Տնտեսական օժանդակության նոր միջոցառումների համատեքստում քննարկվեց տնտեսվարողներին խրախուսելու նոր գործիքների կիրառման հար-

ցը: Անդրադարձ եղավ հարկային վարչարարության գործիքակազմի բարելավմանը, թեմայի առնչությամբ ներկայացվել են մի շարք դիտարկումներ և առաջարկներ: Կառավարության ղեկավարը հանձնարարեց ֆինանսատնտեսական բլոկը ներկայացնող գերատեսչությունների ղեկավարներին՝ համատեղ քննարկել և ներկայացնել փոխհամաձայնեցված տարբերակ:

Խորհրդակցությանը քննարկման առարկա էր նաև պետություն-մասնավոր գործընկերության ներքո ենթակառուցվածքային ծրագրերի հեռանկարները, որոնք ուղղված կլինեն տնտեսական աճի ապահովմանը:

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽԸ ԿՏՐՎԻ ՄԻԱՆԳԱՄԻՑ

Հայաստանի ազգային ժողովը երկրորդ ընթերցմամբ և ամբողջությամբ ընդունեց «Բարգավաճ Հայաստան» խմբակցության կողմից ներկայացված օրենքի նախագիծը, որով առաջարկվում է, որ մարդիկ ընտանեկան դրամազուլիսը կարողանան ստանալ միանգամից, այլ ոչ թե անսեամիս:

«Պետական նպաստների մասին» օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին նախագիծը ԱԺ նիստում ստացավ 99 «կողմ» ձայն:

Նախագիծն ընտանեկան դրամազուլիսի տնօրինման սխե-

մայի փոփոխության մասին է: Մեկուսյանը հիշեցրել էր, որ այդ սխեման տարիների ընթացքում փոփոխվել է: Սկզբնական փուլում այն տրվել է 25-հազարական դրամով, հետո թույլատրվեց, որ 3-րդ, 4-

րդ երեխայի դեպքում ստանան 500 հազար դրամ, հետո 10 ամսվա ընթացքում 50-հազարական դրամով, իսկ 5-րդ և 6-րդ երեխաների դեպքում 1.5 մլն դրամ՝ նույն բաշխվածությամբ: Պատգամավորն առաջարկում է, որ այդ գումարը միանգամից տրվի, ծնողները միանգամից տնօրինեն այն:

Ընտանեկան դրամազուլիսը ձեռնարկվում է երրորդ և յուրաքանչյուր հաջորդ երեխայի

ծնվելու դեպքում: 3-րդ և 4-րդ երեխաների ծնվելու դեպքում պետությունը տրամադրում է երեխայի ծննդյան միանվագ նպաստ՝ 1 մլն դրամի չափով, որից 500 000-ն անմիջապես վճարվող գումարն է: 5-րդ և յուրաքանչյուր հաջորդ երեխայի ծնվելու դեպքում՝ պետությունը տրամադրում է 1.5 մլն դրամ ծննդյան միանվագ նպաստ, որից մեկ միլիոն դրամը որպես ընտանեկան դրամազուլիս:

ԸՆԴՈՒՆՎԵՑ ԱՊՕՐԻՆԻ ԳՈՒՅԵԻ ԲՈՆԱԳԱՆՁՄԱՆ ՄԱՍԻՆ ՕՐԵՆԵՔ

Ապրիլի 16-ին Հայաստանի ազգային ժողովը երկրորդ ընթերցմամբ և ամբողջությամբ ընդունեց կառավարության կողմից ներկայացված «Ապօրինի ծագում ունեցող գույքի բռնագանձման մասին» և կից ներկայացված օրենքների նախագծերի փաթեթը, որը, ըստ էության, թույլ է տալիս բռնագանձել գույքը, որի ձեռքբերումը չի հիմնավորվում օրինական եկամտի աղբյուրներով:

Փաթեթն ԱԺ նիստում ստացավ 99 «կողմ», 1 «դեմ», 15 «ձեռնպահ» ձայներ:

Նախատեսված իրավական մեխանիզմը թույլ է տալիս բռնագանձել գույքը, որի ձեռքբերումը, նախագծով նախատեսված էական ծավալներով, չի հիմնավորվում օրինական եկամտի աղբյուրներով: Այդպիսի գույքի առնչությամբ գործում է ապօրինի ծագում ունենալու կանխավարկածը, որը կարող է հերքվել պատասխանողի կողմից գույքի ձեռքբերումը հիմնավորող ապացույցների ներկայացմամբ:

Նշենք, որ առաջինից երկրորդ ընթերցմամբ քննարկմանը նախագծում կատարվել է փոփոխություն, որով ապօրինի ծագում ունեցող գույքի բռնագանձման շեմը 25 մլն դրամից բարձրացվել է 50 մլն դրամի: Ուսումնասիրության ժամկետի մասով արձանագրվել է, որ ուսումնասիրությունը սկսելուց առաջ պետք է ներառի առավելագույնը նախորդող 10 տարին, իսկ բացառիկ դեպքում, երբ պահպանվել են գործի համար էական ապացույցները, ավելի երկար, բայց սահմանափակվելով 1991 թվականից հետո ընկած ժամանակահատվածով:

ԳԱՐԵԳԻՆ ԵՐԿՐՈՐԴԻ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՍՈՒՐԲ ՊԱՏԱՐԱԳԸ ՍՈՒՐԲ ՀԱՐՈՒԹՅԱՆ ՏՈՆԻ ԱՌԻԹՈՎ

(Ակհաբը՝ 1-ին էջում)

Սուրբ Պատարագի ընթացքում Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն աշխարհասփյուռ համայն հայությանը հղեց «Քրիստոս յարեալ ի մեներկոց» հուսառատ ավետիսը՝ նաև հայրապետական իր պատգամը փոխանցելով հայոց ազգին մեր Տեր Հիսուս Քրիստոսի Սուրբ Հարության տոնի առիթով:

Իսկ նախօրեին, ապրիլի 11-ին՝ Ավագ Շաբաթ օրը երեկոյան, Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի միաբանությունը, գլխավոր-

ությամբ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Երկրորդ Օայրագույն Պատրիարք և Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի, Սբ. Գայանե վանքում մասնակցեց Տեր Հիսուս Քրիստոսի Սուրբ Հարության Երազարույցի Սուրբ Պատարագին:

Պատարագիչն էր Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի եկեղեցական հայեցակարգային հարցերի գրասենյակի տնօրեն Գերաշնորհ Տեր Վազգեն Եպիս-

կոպոս Միրզախանյանը:

ՄԵՐԺՎԵԼ Է ՄԵՐԺ ՍԱՐԳՅԱՆԻ ԽԱՓԱՆՄԱՆ ՄԻՋՈՑԻ ՎԵՐԱՅՄԱՆ ԲՈՂՈՔԸ

Ապրիլի 15-ին Վերաքննիչ քրեական դատարանը մերժեց Հայաստանի երրորդ նախագահ Սերժ Սարգսյանի նկատմամբ խափանման միջոցը վերացնելու վերաբերյալ պաշտպանի բողոքը:

Հատուկ քննչական ծառայությունում քննված քրեական գործի նախաքննության ընթացքում ձեռք բերված ապացույցների համակցության հիման վրա պարզվել է, որ երրորդ նախագահ Սերժ Սարգսյանի կազմակերպմամբ և «Ֆլեշ» ՍՊ ընկերության սեփականատեր Բար-

սեղ Բեգլարյանի դրոմամբ՝ գյուղատնտեսության նախարարի նախկին տեղակալ Սամվել Գալստյանի ու նույն նախարարության բուսաբուծության վարչության պետ Գեուրգ Հարությունյանի օժանդակությամբ, գյուղատնտեսության նախկին նախարար Սերգո Կա-

րապետյանի կողմից 2013 թվականի հունվարի 25-ից փետրվարի 7-ն ընկած ժամանակահատվածում կառավարության պահուստային ֆոնդից վատնվել է պետական աջակցության ծրագրերի իրականացման ընթացքում իրացված 15 մլն 391 հազար 765 լիտր դիզելային վառելիքի համար հատկացված սուբսիդիայի առանձնապես խոշոր չափերով գումարը՝ 489 մլն 160 հազար դրամը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ ԱՐՏԱՎԱՐԳ ԴՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՐԿԱՐԱՅՈՒՆ 30 ՕՐՈՎ

Հայաստանի կառավարությունը երկարապրեյ արտակարգ դրությունը 30 օրով: Համապատասխան որոշումն ընդունվել է ապրիլի 14-ին, խորհրդարանի արտակարգ նիստում: Այն կշարունակվի մինչև մայիսի 14-ը:

Արտակարգ դրությունը Հայաստանում ուժի մեջ է մտել մարտի 16-ից:

Հայաստանում ապրիլի 17-ի դրությամբ կորոնավիրուսի հաստատված դեպքերի ընդհանուր թիվը 1201 է, արչանագրվել է մահվան 19 դեպք: Ընդհանուր առմամբ թեստավորվել է 10 հազար 793 անձ: Ապաքինված բուժառուների թիվն ավելացել է 44-ով, և բուժվածների գումարային թիվը դարձել է 402: Այս պահին փաստապի թուժում է ստանում 780 բուժառու:

ԱՐՄԵՆԻԱ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՐԿՐՈՐԴ ՓՈՒԼԸ

Ապրիլի 15-ին Արցախի Հանրապետությունում անցկացվեց հանրապետության նախագահի ընտրությունների երկրորդ փուլը, որին մասնակցում էին ընտրությունների առաջին փուլին լավագույն արդյունքներով Արցախի նախկին վարչապետ Արայիկ Հարությունյանը և հանրապետության արտաքին գործերի նախարար Մասիս Մայիլյանը:

Արցախի Հանրապետության նախագահական ընտրությունների երկրորդ փուլի արդյունքներով՝ 88 փոկոս չայնով նախագահ ընտրվեց Արայիկ Հարությունյանը: Նրա մրցակից Մասիս Մայիլյանի օգտին քվեարկել է ընտրողների 12 փոկոսը: Ընտրությանը մասնակցել է 47165 մարդ կամ ընտրողների ընդհանուր թվի 45 փոկոսը:

«ՎԱՐՍՎԻ ՀԱԳՔԱՀԱՐՄԱՆ ԱԶԱԿՑՈՒԹՅԱՆ» ՀԱՇՎԻՆ ՍՈՒՏԶԱԳՐՈՒՄԸ ԵՐԱՐԻՆՍՎՈՒՄ Է

Հայաստանի ֆինանսների նախարարությունը տեղեկացնում է, որ մարտի 17-ին գանձապետարանում բացված «Ֆիզիկական անչանց և կազմակերպությունների նվիրաբերությունից պետությանը, կորոնավիրուսային վարակի (COVID-19) կանխարգելման և հաղթահարման ապահովման համար ֆինանսական աջակցություն» 900005001947 հաշվի մուտքերը, ապրիլի 16-ի ժամը 17:00-ի դրությամբ, կազմել են 967 մլն 936 հազ. 232,2 դրամ, իսկ մուտքերի ընդհանուր քանակը՝ 3736:

92 ՄԻԼԻՈՆ ԵՎՐՈ՝ ԿՈՐՈՆԱՎԻՐՈՒՍԻ ԳԵՄ ԳՈՅՁԱՐԻ ԵՎ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՃՊԵՆՍՄԱՐԻ ՀԱԳՔԱՀԱՐՄԱՆ ՀԱՍՐԱԿ

Կորոնավիրուսի դեմ պայքարի և տնտեսական ճգնաժամից դուրս գալու շրջանակում եվրամիությունը Հայաստանին կորամադրի 92 միլիոն եվրո աջակցություն: Այդ աջակցությունը կուղղվի մի շարք ոլորտներին, մասնավորապես՝ կորամադրվի առողջապահական համակարգին, ճգնաժամից առավել փութած մարդկանց և քաղաքացիներին, նաև՝ փոքր և միջին ձեռնարկատերերին:

Նշենք, որ այդ աջակցությունը տրամադրվում է բոլոր երկրներին, որոնք կարիքը ունեն: Աջակցության գործիքի անունն է «Team Europe», և այդ շրջանակում արդեն իսկ նախատեսվել է մոտ 20 միլիարդ եվրոյի աջակցություն:

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ

ԱՊՐԻԼ

19.04.2020 Կրկնագատիկ (Նոր կիրակի) Կրկնագատիկ է կոչվում երեք պատճառներով:

Չատիկ նշանակում է ազատություն եւ այդ օրը կրկնակի ազատության օր է: Աստված մեզ ազատել է մեղքերից, սակայն մենք գտնվում ենք կրքերի ազդեցության ներքո:

26.04.2020 Աշխարհամատրան կիրակի (Կանաչ կիրակի)

Հիսուս Քրիստոսի Հարության՝ Աբ. Չատիկին հաջորդող երրորդ կիրակին կոչվում է Աշխարհամատրան կիրակի՝ ի հիշատակ Երուսաղեմի առաջին եկեղեցու հիմնադրման: Այս եկեղեցին Սիոնի վերնատունն է համարվում, որտեղ Հիսուս Քրիստոսը հաստատեց Հաղորդության խորհուրդը: Աշխարհամատրան կիրակին կոչվում է նաեւ Կանաչ կիրակի, որն ըստ Մաղաքիա արք. Օրմանյանի տոնի ժողովրդական անվանումն է, կապված բնության, գարնանային զարթոնքի հետ:

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ

ԱՊՐԻԼԻ 17-ԻՑ ԹԲԻԼԻՍԻԻ ԳԵՐԵՉՄԱՆԱՏՆԵՐԸ ԱՅՑԵԼՈՒՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ 10 ՕՐՈՎ ՓԱԿԵՑԻՆ

Նոր կորոնավիրուսի տարածումը կանխելու համար, Վրաստանի վարչապետ Գորգի Գախարիայի նախագահությամբ գործող միջգերատեսչական համակարգող խորհրդի որոշմամբ, երկրում հաստատված արտակարգ դրության շրջանակներում, թիվսիում եւ այլ քաղաքներում ներդրվում են սահմանափակումներ, որոնց նպատակը Չատիկ օրերին եւ առաջիկա ժամանակաշրջանում նոր կորոնավիրուսի լայն տարածման կանխելն է:

Ի կատարումն համակարգող խորհրդի որոշման, թիվսիում քաղաքապետարանն ընդունեց որոշում՝ ապրիլի 17-ից 10 օրով այցելուների համար փակել թիվսիումի բոլոր 56 գերեզմանատները:

Ինչպես տեղեկացրին քաղաքապետարանում, համապատասխան ծառայությունների աշխատակիցները, իրավապահ մարմինների ներկայացուցիչների հետ միասին, փակելու են գերեզմանոց տանող ճանապարհները:

ՍՈՒՐԲ ԶԱՏԻԿ

ՍՈՒՐԲ ՀԱՐՈՒԹՅԱՆ ՏՈՆԸ ՎԻՐԱՅՈՑ ԹԵՄՈՒՄ

(Սկզբը՝ 1-ին էջում)

Հընթացս Սուրբ Պատարագի Պատարագիչ Հայր Սուրբն ընթերցեց Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի զատկական պատգամը:

Այնուհետեւ բախում հավատացյալների ծնկաչոք ապաշխարության կարգից հետո, ներկաները՝ պահպանելով սահմանված հանձնարարականները, մեկ-մեկ մտան եկեղեցի եւ ստացան Սուրբ Հաղորդություն:

Հավարտ Սուրբ եւ Ամնաի Պատարագի, Թեմակալ առաջնորդը շնորհավորեց հավատացյալներին Սուրբ Չատիկի՝ չարի դեմ բարու, խավարի դեմ լույսի հաղթանակի տոնի կապակցությամբ:

Սուրբ Հարության տոնի առիթով Սուրբ Պատարագ մատուցվեց նաեւ Բաթումի, Ախալքալաքի, Ախալցխի, Նինոծմինդայի, Ծալկայի, Վրաստանի հայաբնակ վայրերի բոլոր եկեղեցիներում:

ԿՈՐՈՆԱՎԻՐՈՒՄ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆ Ե ԳՈՐԾՈՒՄ

ՖՈՒՏԲՈԼԻ ԱՎՈՒՄԲԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՆՑԿԱՑՎԻ 2022 ԹՎԱԿԱՆԻՆ

Աշխարհի ֆուտբոլի ակումբային առաջնությունը կարող է անցկացվել 2022 թվականին: Ինչպես նշել է մարզական AS պարբերականը, աշխարհի ակումբային առաջնությունը ծրագրվում է անցկացնել 2022 թվականի հունիսին: Մրցաշարն ի սկզբանե պետք է կայանար 2021 թվականին, Չինաստանում, սակայն հետաձգման պատճառն է ֆուտբոլի Եվրոպայի առաջնությունը, որը եւս 2020 թվականից տեղափոխվեց 2021 թվական:

Աշխարհի ֆուտբոլի ակումբային առաջնությունը կանցկացվի նոր ձեւաչափով: Մրցաշարին կմասնակցեն 24 թիմեր, իսկ մրցաշարը կկայանա չորս տարին մեկ:

ԾԱՆՐԱՄԱՐՏԻ ԵՎՐՈՊԱՅԻ ԱՌԱՋՆՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՆՑԿԱՑՎԻ ՏԱՐԵՎԵՐՉԻՆ

Ծանրամարտի Եվրոպայի առաջնությունը կանցկացվի ընթացիկ տարվա վերջին ամիսներին:

Եվրոպայի առաջնությունը, որը պետք է կայանար Մոսկվայում, ապրիլի 4-12-ը, կորոնավիրուսի

համավարակի պատճառով, հետաձգվեց: Ծանրամարտի միջազգային ֆեդերացիան մրցաշարի անցկացման վերջնական ժամկետների հետ կապված որոշում կընդունի առաջիկա օրերի ընթացքում:

Ծանրամարտի Եվրոպայի այս առաջնությունը համարվում է Տոկիոյի Օլիմպիական խաղերի համար վարկանիշային:

ԳԵՂԱՍԱԽԵՒ ԱՇԽԱՐՀԻ 2020 ԹՎԱԿԱՆԻ ԱՌԱՋՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ՉԵՂԱՐԿՎՈՒՄ Է

Գեղասախի միջազգային ֆեդերացիան որոշում է կայացրել 2020 թվականին գեղասախի աշխարհի առաջնությունը չանցկացնել:

Նշենք, որ այն պետք է կայանար մարտին, կանադական Մոնրեալ քաղաքում, սակայն հետաձգվեց եւ այժմ ֆեդերացիայի կայացրած որոշման համաձայն՝ այն առհասարակ չի կայանա:

Ավելի վաղ քննարկվում էր աշխարհի առաջնությունը հոկտեմբեր-դեկտեմբեր ամիսներին անցկացնելու տարբերակը:

Գեղասախի առաջնության չեղարկման պատճառը կորոնավիրուսի համավարակն է:

Table with 6 columns and 10 rows containing numbers 1 through 55.

Large blue and white graphic area containing text and logos for various sections.